

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Лавриненко Денис Романович

ПІБ здобувача

КУРСОВА РОБОТА

Облік господарської діяльності підприємств оптової торгівлі

тема

Навчальна
дисципліна

Облік за видами економічної діяльності

назва навчальної дисципліни

Ступінь освіти

Фаховий молодший бакалавр

фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр

Галузь знань

07 Управління та адміністрування

шифр і назва галузі знань

Спеціальність

071 Облік і оподаткування

код і найменування спеціальності

Освітньо-професійна
програма

Бухгалтерський облік

назва освітньо-професійної програми

Академічна група

О-23

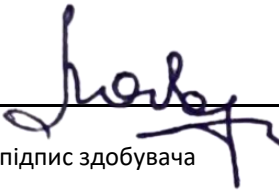
назва академічної групи

Харків, 2024 рік

Керівник: Мельничук Марина Олексіївна, голова циклової комісії економіки, управління та адміністрування, викладач, спеціаліст вищої категорії, кандидат економічних наук

Робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач

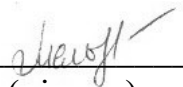
підпис здобувача

Лавриненко Д. Р.

ПІБ здобувача

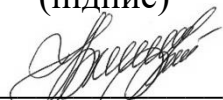
Підсумкова оцінка: 69 (балів)

Члени комісії з захисту:

підпис

М. О. Мельничук

підпис

І. В. Нагорна

ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Лавриненко Денис Романович

ПІБ здобувача

ЗАВДАННЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ

Навчальна
дисципліна

Облік за видами економічної діяльності

назва навчальної дисципліни

Тема роботи

Облік господарської діяльності підприємств оптової
торгівлі

тема курсової роботи

Термін подання
завершеної роботи

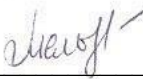
18.11.2024 р.

Графік виконання роботи

Назва етапів виконання або структурних елементів роботи (проекту)	Дата закінчення
Вибір та затвердження теми	02.09 – 14.09.2024
Добір та аналіз літератури за обраною темою	16.09 – 21.09.2024
Складання плану курсової роботи	23.09 – 28.09.2024
Написання вступу та I розділу	30.09 – 19.10.2024
Написання розрахункової частини (II розділ) курсової роботи	21.10 – 09.11.2024
Написання висновків та пропозицій, оформлення курсової роботи	11.11 – 16.11.2024
Подання курсової роботи керівнику для рецензування (для рекомендації до захисту)	18.11 – 30.11.2024
Захист курсової роботи	02.12 – 07.12.2024

Завдання видав

Керівник,
кандидат економічних наук,

Марина МЕЛЬНИЧУК
(підпис)

«09» вересня 2024 р.

Завдання отримав

Здобувач

Денис ЛАВРИНЕНКО
(підпис)

«09» вересня 2024 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ОБЛІК ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ	5
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА.....	13
ВИСНОВКИ.....	24
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	25

ВСТУП

Ринкова система господарювання, яка сформувалася в Україні, спричиняє зміну форм та методів управління торговельними підприємствами. Це, у свою чергу, вимагає нових підходів до визначення їхньої ролі та місця в розвитку національної економіки і торговельних відносин. Соціально-економічна функція торгівлі полягає в забезпеченні руху товарних потоків між фізичними особами, суб'єктами господарювання та країнами. Трансформація економічних відносин на основі ринкових принципів ставить перед торгівлею нові завдання щодо організації системи управління підприємством.

Робота підприємств оптової торгівлі сприяє стимулюванню попиту на товари виробничого призначення, розвитку виробництва, прискоренню обороту капіталу на виробничих підприємствах, активізації зовнішньоекономічної діяльності, зростанню грошового обігу, збільшенню бюджетних надходжень та поліпшенню інших макроекономічних показників. Ефективність діяльності таких підприємств значною мірою залежить від раціонально організованої системи бухгалтерського обліку.

Метою курсової роботи є розкриття теоретико-практичних засад обліку господарської діяльності підприємств оптової торгівлі.

РОЗДІЛ 1. ОБЛІК ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ

Оптові підприємства здійснюють закупівлю товарів у виробників або інших підприємств для подальшої реалізації роздрібним торговельним підприємствам. Водночас вони виконують функції зі зберігання великих партій товарів, їх підсортування, комплектації асортименту та пакування.

Особливості обліку товарів в оптовій торгівлі зумовлені специфікою діяльності таких підприємств. Бухгалтерський облік операцій із товарами повинен забезпечувати:

- перевірку правильності документального оформлення операцій, пов'язаних із постачанням, відпуском і поверненням товарів;
- своєчасне документування та відображення у облікових регістрах надходжень, вибуття та переміщення товарів;
- контроль за цінами на отримані та реалізовані товари;
- забезпечення збереження товарів і тари;
- контроль за розрахунками за поставлені товари;
- виконання умов договорів постачання;
- надання інформації про товарообіг і стан товарних запасів для ефективного управління;
- проведення інвентаризацій та облік нестач товарів.

Облік товарних запасів є необхідним, оскільки керівництву підприємства важливо оперативно отримувати інформацію про їх стан за короткі проміжки часу.

Перший принцип: виконання завдань бухгалтерського обліку залежить від належної організації матеріальної відповідальності (індивідуальної чи колективної), звітності матеріально відповідальних осіб, аналітичного обліку в бухгалтерії та на складах, рівня автоматизації облікових робіт та використання комп'ютерної техніки. Для цього застосовують типові форми первинних документів, характерні для торгівлі, а також універсальні міжвідомчі форми.

Бухгалтерський облік здебільшого ведеться за допомогою журнал-ордерної форми обліку з використанням часткової або повної автоматизації. Господарські операції оформлюються та відображаються відповідно до положень про документальне забезпечення бухгалтерського обліку.

Другий принцип: відповідно до положень бухгалтерського обліку, товари на підприємствах оптової торгівлі оцінюються за покупними або продажними цінами, що визначає порядок відображення цих операцій на рахунках обліку. Підприємства самостійно визначають порядок оцінки товарів, які обліковуються на основі відповідних документів, що є підставою для оприбуткування, списання та відображення операцій на рахунках.

Надходження та реалізація товарів здійснюється згідно з договорами та контрактами, що визначають умови приймання, відвантаження товарів, оформлення супровідних документів та порядок розрахунків.

Документальне оформлення товарів залежить від місця їх приймання (склад постачальника, транспортне підприємство, склад покупця) та характеру перевірки (кількість, якість, комплектність). У міжнародній практиці часто використовуються терміни Інкотермс (наприклад, FRANCO, FOB, FAS, CIF), які регулюють умови поставки.

Постачальники надсилають супровідні документи, такі як накладні, рахунки-фактури, інвойси, специфікації та розрахункові документи. Наприклад, товари, що надходять залізницею, супроводжуються накладною, яка є основним документом для оформлення вантажу.

Для перевезень автомобільним транспортом використовується товарно-транспортна накладна (ТТН), яка складається в чотирьох примірниках. Вона виконує функції супровідного документа для перевезення вантажу, є підставою для оприбуткування товарів покупцем, їх списання постачальником та розрахунків із автотранспортним підприємством.

Контроль за збереженням товарів забезпечується правильним оформленням приймання, документуванням операцій, а також обліком руху товарів і розрахунків за них. Супровідні документи, направлені постачальником при відвантаженні

товарів, є підставою для здійснення операцій із обліку.

Перелічені документи можуть бути доповнені платіжною вимогою, у якій постачальник зобов'язаний вказати дату та номер договору, дату відвантаження товару, номери товарних та інших приймально-передавальних документів, а також вид транспорту. Окремим рядком у платіжній вимозі виділяється сума ПДВ, яку має сплатити покупець. У разі доставки товарів залізницею постачальник оформлює накладну встановленої типової форми, яка є супровідним документом і видається вантажоодержувачу на станції призначення.

Для отримання вантажу торговельні підприємства призначають матеріально відповідальних осіб, яким видають довіреність стандартної форми та вантажну квитанцію. Зазвичай термін дії довіреності становить 10 днів. Після отримання товарно-матеріальних цінностей (ТМЦ) і їх оприбуткування на склад матеріально відповідальна особа має звітувати перед бухгалтерією, надавши документи постачальника та прибуткову накладну або ордер, що підтверджують надходження товарів на склад.

Приймання товарів підтверджується підписами на товарних документах. Оптові підприємства реалізують товари як зі своїх складів, так і транзитом. У разі транзитної реалізації товар не надходить на склади чи бази оптового підприємства, а доставляється від постачальника або виробника безпосередньо до роздрібного підприємства за договором з оптовим підприємством.

Порядок документального оформлення реалізації залежить від способу доставки товарів. Вони можуть бути передані безпосередньо покупцю, відправлені залізницею, водним транспортом або доставлені централізовано автотранспортом оптового підприємства чи спеціалізованої транспортної організації.

При відвантаженні товарів зі складу покупцю оформлюється замовлення-вибірковий лист, на основі якого виписується рахунок. Рахунок підписують керівник підприємства та головний бухгалтер. Відпуск товарів покупцю здійснюється за пред'явленням паспорта та довіреності.

Для окремих видів продовольчих товарів додатково складаються специфікації, вибуткові товарні специфікації та інші документи.

При відправленні товарів залізницею чи водним транспортом експедиційному відділу оформлюється доручення та товарна накладна. Станція залізниці видає квитанцію про приймання вантажу, яка разом із рахунком, специфікацією, пакувальними ярликами та платіжними вимогами надсилається покупцю.

Централізована доставка товарів зі складів оптового підприємства до замовника оформлюється товарно-транспортною накладною. Цей комбінований документ виконує функції супровідного документа для відвантаження, оприбуткування товарів покупцем та розрахунків із транспортною організацією за надані послуги.

Реалізація товарів транзитом здійснюється на основі договорів. На відвантажені товари складаються два комплекти платіжних вимог: перший – для розрахунків між постачальником і оптовим підприємством, другий – для розрахунків між оптовим і роздрібним підприємствами.

Товари надходять на підприємства торгівлі від постачальників на основі договорів, які є правовими документами, що регулюють права та обов'язки продавців і покупців. Основними реквізитами таких договорів є: назви сторін, найменування і кількість товарів, ціни та строки постачання, порядок розрахунків і відповідальність сторін.

При відвантаженні товарів постачальник оформлює супровідні документи, такі як товарно-транспортна накладна, рахунок-фактура, накладна тощо, які є підставою для приймання товарів за кількістю та якістю. На вимогу покупця постачальник зобов'язаний виписати податкову накладну. У разі відмови у її виписуванні продавець повинен зменшити суму податкового кредиту на розмір ПДВ, що стосується товарів, щодо яких не було оформлено податкову накладну. Податкова накладна може не оформлюватися у випадках продажу транспортних квитків, при виписуванні готельних рахунків, оплаті послуг зв'язку та інших послуг, вартість яких визначається за показниками облікових приладів.

Підставою для збільшення податкового кредиту є товарний чек або інший розрахунковий документ, який містить суму ПДВ та податковий номер

постачальника. Якщо податковий номер постачальника відсутній у платіжних документах, підприємство може включити до податкового кредиту суму ПДВ, зазначену в таких документах, але не більше 200 грн за день (без урахування ПДВ).

У бухгалтерському обліку порядок приймання товарів тісно пов'язаний із виникненням матеріальної відповідальності. Матеріальна відповідальність за товар настає з моменту приймання його за кількістю. Якщо приймання за кількістю збігається з прийманням за якістю, встановлюється повна матеріальна відповідальність. Штамп та підпис приймаючої сторони на документах підтверджують факт настання такої відповідальності.

Для документального оформлення руху товарів на підприємствах оптової торгівлі використовуються первинні документи, перелік яких наведено у таблиці 1.

Таблиця 1 – Супровідні документи для обліку товарів в оптовій торгівлі

Зміст господарської операції	Рахунок-фактура	Накладна	Товарно-транспортна накладна	Сертифікат відповідності	Податкова накладна	Платіжне доручення	Господарський договір	Заява	Акт інвентаризації	Доручення
Придбання товарів на умовах розрахунку та обміну	+	+	+	+	+	+	+			+
Безкоштовне отримання товарів		+	+	+	+		+			+
Надходження товарів в результаті їх внеску до статутного капіталу		+	+	+	+	+		+	+	
Оприбуткування лишків									+	
Вибуття товарів на умовах розрахунку чи обміну	+	+	+	+	+	+	+			
Безоплатна передача		+	+	+	+		+			
Вибуття внаслідок крадіжок, псування										

У процесі приймання товарів можуть бути виявлені відхилення від даних, зазначених у супровідних документах постачальника. У таких випадках застосовується Інструкція із застосування норм природних втрат продовольчих товарів у роздрібній мережі державної та кооперативної торгівлі, яка містить додатки з нормами природних втрат продовольчих товарів і тари на складах, базах,

у роздрібній торгівлі, підприємствах громадського харчування, а також під час транспортування автомобільним і гужовим транспортом.

Для окремих видів продовольчих товарів, у процесі підготовки яких до продажу утворюються відходи, оприбуткування матеріально відповідальними особами здійснюється за масою нетто (з урахуванням відрахування відходів відповідно до встановлених норм). У таких випадках акти про списання відходів не складаються, а на їхню вартість не нараховується торговельна надбавка.

У разі виявлення відхилень у кількості чи якості продукції порівняно з даними супровідних документів (з урахуванням норм природних втрат), оформлюється акт невідповідності, про що робиться відповідний запис у супровідному документі із зазначенням номера акта та дати його складання.

Порядок приймання товарів від постачальника є універсальним для всіх підприємств. Продукція відпускається на підставі довіреності. Покупець приймає товари без тари за кількістю або масою, а в тарі – за масою брутто, масою нетто та кількістю одиниць. Приймання товарів за кількістю та якістю має бути завершено протягом 10 днів для місцевих постачальників і протягом 20 днів для іногородніх.

У торгівлі використовується поняття "заважування тари". Приймаючи товар у тарі, визначають масу нетто, віднімаючи масу тари, зазначену в документах, від маси брутто. Після реалізації товару тару переважують, а її фактичну масу фіксують. Відмінності між масою тари, вказаною в документах, та фактичною масою називаються заважуванням тари. Надлишки товарів оприбутковуються, а нестачі списуються на результати діяльності або виставляються претензії постачальнику залежно від умов договору.

Бухгалтерія перевіряє документи про отримання товарів, фіксує їх у реєстрах та передає для обробки. У документах зазначаються: ціна постачальника, торговельна надбавка, акциз, ПДВ, а також окремо витрати на транспорт, страхування та інші пов'язані послуги, якщо їх сплачує покупець.

Товари у склотарі, на яку встановлено заставні ціни, не підлягають нарахуванню торговельної надбавки.

Порядок оприбуткування товарів залежить від виду торгівлі (оптова, роздрібна чи змішана):

Для оптової торгівлі товари можуть оприбутковуватись за закупівельними цінами без ПДВ або за відпускними цінами, що включають сплачений ПДВ і торговельну націнку.

Для роздрібною торгівлі оприбуткування здійснюється за відпускними цінами.

У змішаній торгівлі товари обліковуються за відпускними цінами (цінами продажу).

Облік товарів ведеться на рахунках класу 2 рахунок 28 «Товари».

Кореспонденція рахунків для операцій із заготівлею та оприбуткуванням товарів наведена в таблиці 2.

Господарська операція	Дебет	Кредит	Сума
Варіант 1 . Попередня оплата			
Попередня оплата за товар постачальнику	371	311	10
Відображено податковий кредит та суму ПДВ до відшкодування з бюджету	641	644	2
Закрито податковий кредит у зв'язку з одержанням товару	644	371	2
Варіант 2. Попередньо одержано товар			
Оприбутковано одержаний товар за купівельною вартістю без ПДВ і відображено валові витрати	281	631	10
Відображено ПДВ, належний до сплати постачальнику	641	631	2
Проведено розрахунки з постачальником з поточного рахунка	631	311	12

Передача товарів зі складу до торговельної мережі оформлюється бухгалтерською проводкою: дебет субрахунку 282 "Товари у торгівлі" і кредит субрахунку 281 "Товари на складі".

Торговельні підприємства оперують різними видами тари, яка використовується у торговельній діяльності, а також тарою, що використовується під товарами. Тара, яка використовується в торговельній діяльності понад рік, але має первісну вартість, що не перевищує встановленої для класифікації засобів праці як основних засобів, обліковується на субрахунку 116 "Інвентарна тара". Тара, що

має термін служби менше року, відображається у складі запасів на субрахунку рахунку 22 "Малоцінні і швидкозношувані предмети". Зворотна тара під товарами обліковується на субрахунку 284 "Тара під товарами".

Незворотна тара, на яку не встановлено заставних цін, включається до вартості товарів і окремо не обліковується.

Первісна вартість запасів, придбаних за плату, визначається як їх собівартість, яка складається з таких фактичних витрат:

- суми, що сплачуються постачальнику згідно з договором;
- витрати на інформаційні, посередницькі та інші послуги, пов'язані з пошуком і придбанням запасів;
- суми ввізного мита;
- непрямі податки, пов'язані з придбанням запасів, які не підлягають відшкодуванню підприємству;
- витрати на заготівлю, транспортування запасів до місця їх використання, вантажно-розвантажувальні роботи, страхування та комерційний кредит постачальників;
- інші витрати, що прямо пов'язані з придбанням і доведенням запасів до стану, придатного для використання у запланованих цілях. Сюди входять прямі матеріальні витрати, витрати на оплату праці та інші витрати на доопрацювання та поліпшення характеристик запасів.

Облік реалізації товарів здійснюється на рахунку 70 "Доходи від реалізації", субрахунку 702 "Реалізація товарів". Роздрібний товарообіг відображається за моментом фактичного передання товару покупцеві. Реалізовану постачальникам тару відображають проводкою: дебет субрахунку 361 "Розрахунки з вітчизняними партнерами" і кредит субрахунку 702. Зворотна тара, повернена постачальнику, не включається до обсягу реалізації та списується проводкою: дебет субрахунку 631 і кредит субрахунку 284.

РОЗДІЛ 2.
ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

Вихідні дані для практичної роботи - залишки на синтетичних рахунках представлені у таблиці 2.1

Таблиця 2.1 – Залишки на синтетичних рахунках станом на 01.01.2024 р., тис. грн.

№	Найменування рахунку	тис. грн.
1	Основні засоби (первісна вартість)	186,11
2	Знос основних засобів	50,40
3	Нематеріальні активи (первісна вартість)	35,94
4	Знос нематеріальних активів	2,23
5	Матеріали	2,57
6	Малоцінні швидкозношувані предмети	0,50
7	Незавершене виробництво	0,15
8	Готова продукція	28,07
9	Товари	23,59
10	Каса в національній валюті	2,24
11	Поточний рахунок в національній валюті	273,90
12	Розрахунки з постачальниками та підрядниками	4,45
13	Розрахунки з покупцями і замовниками	0,84
14	Розрахунки з бюджетом	1,13
15	Розрахунки по страхуванню	1,44
16	Розрахунки з оплати праці	4,20
17	Розрахунки з підзвітними особами	0,19
18	Нерозподілений прибуток	16,15
19	Статутний капітал	252,00
20	Короткострокові позики банку	2,10
21	Довгострокові позики банку	220,00

Господарські операції, що відбулися за звітний період представлені у таблиці 2.2

Таблиця 2.2 Журнал реєстрації господарських операцій

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн	Тип балансових змін
		Дебет	Кредит		
1	Надійшли виробничі запаси (матеріали) від постачальника на суму 1200 грн. у тому числі ПДВ	201 «Сировина і матеріали»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	1000	Збільшення активу, Збільшення пасиву IV тип
2	Відображено податковий кредит з ПДВ	641 «Розрахунки за податками»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	200	Зменшення пасиву, Збільшення пасиву I тип
3	Надійшли МШП від постачальника на суму 600 грн. у тому числі ПДВ	22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	500	Збільшення активу, Збільшення пасиву IV тип
4	Відображено податковий кредит з ПДВ	641 «Розрахунки за податками»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	100	Зменшення пасиву, Збільшення пасиву I тип
5	Використано на виробництво продукції матеріали	23 «Виробництво»	201 «Сировина і матеріали»	1500	Збільшення активу, Збільшення активу II тип
6	Нарахована заробітна плата робітникам основного виробництва	23 «Виробництво»	661 «Розрахунки за заробітною платою»	76200	Збільшення активу, Збільшення пасиву IV тип
7	Розрахувати та утримати із заробітної плати податок з доходів фізичних осіб (навести розрахунок) 76200*18%	661 «Розрахунки за заробітною платою»	641 «Розрахунки за податками»	13716	Зменшення пасиву, Збільшення пасиву I тип

8	Розрахувати та утримати із заробітної плати військовий збір (навести розрахунок) 76200*1.5%	661 «Розрахунки за заробітною платою»	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	1143	Зменшення пасиву, Збільшення пасиву I тип
9	Нарахувати на заробітну плату єдиний соціальний внесок (навести розрахунок) 76200*22%	23 «Розрахунки за заробітною платою»	651 "За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування"	16764	Збільшення активу, Збільшення пасиву IV тип
10	Сплачено з розрахункового рахунка у банку податок з доходів фізичних осіб	641 «Розрахунки за податками»	311 "Поточні рахунки в національній валюті"	13716	Зменшення пасиву, Зменшення активу III тип
11	Сплачено з розрахункового рахунка у банку військовий збір	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	311 "Поточні рахунки в національній валюті"	1143	Зменшення пасиву, Зменшення активу III тип
12	Сплачено з розрахункового рахунка у банку нарахування на заробітну плату соціального внеску	651 "За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування"	311 "Поточні рахунки в національній валюті"	16764	Зменшення пасиву, Зменшення активу III тип
13	До каси отримано з розрахункового рахунка у банку заробітна плата до видачі (навести розрахунок) =76200- ПДФО-ВЗ	301 "Готівка в національній валюті"	311 "Поточні рахунки в національній валюті"	61341	Збільшення активу, Збільшення активу II тип
14	З каси видано робітнику підприємства на закупівлю малоцінних та швидкозношувальних предметів грошові кошти під звіт	372 «Розрахунки з підзвітними особами»	301 "Готівка в національній валюті"	1500	Збільшення активу, Зменшення активу II тип

15	Придбані основні засоби (верстат) у постачальника на суму 2 400 грн. у тому числі ПДВ (податкова накладна зареєстрована в Єдиному реєстрі податкових накладних)	152 "Придбання (виготовлення) основних засобів"	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	2000	Збільшення активу, Збільшення пасиву IV тип
16	Відображено податковий кредит з ПДВ за придбані основні засоби (верстат)	641 «Розрахунки за податками»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	400	Зменшення пасиву, Збільшення пасиву I тип
17	Нараховано витрати за транспортування основного засобу (верстат) на суму 1 000 грн. (у неплатника ПДВ)	152 "Придбання (виготовлення) основних засобів"	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	1000	Збільшення активу, Збільшення пасиву IV тип
18	Введені в експлуатацію основний засіб (верстат) (підписано Акт приймання-передачі основних засобів) розрахунок первісної вартості верстату = 2000+1000=3000	104 «Машини та обладнання»	152 "Придбання (виготовлення) основних засобів"	3000	Збільшення активу, Зменшення активу II тип
19	Нараховано знос основних засобів виробничого призначення	23 "Виробництво"	131 "Знос основних засобів"	21000	Збільшення активу, Зменшення активу II тип
20	Нараховано знос основних засобів загальнопромислового призначення	91 «Загальнопромислові витрати»	131 "Знос основних засобів"	1 000	Зменшення пасиву, Зменшення активу III тип

21	Списано загальновиробничі витрати на собівартість виробленої продукції	23 "Виробництво"	91 «Загальновиробничі витрати	1000	Збільшення активу, Збільшення пасиву IV тип
22	Нараховано знос основних засобів адміністративного призначення	92 "Адміністративні витрати"	131 "Знос основних засобів"	2 000	Зменшення пасиву, Зменшення активу III тип
23	Передана вся готова продукція із виробництва на склад	26 "Готова продукція"	23 "Виробництво"	116464	Збільшення активу, Збільшення активу II тип
24	Реалізована вся готова продукція покупцю	361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями»	701 "Дохід від реалізації готової продукції"	162000	Збільшення активу, Збільшення пасиву IV тип
25	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ на реалізовану готову продукцію	701 "Дохід від реалізації готової продукції"	641 «Розрахунки за податками»	27000	Зменшення пасиву, Збільшення пасиву I тип
26	Списана відвантажена покупцям готова продукція за її фактичною собівартістю	901 «Собівартість реалізованої готової продукції»	26 "Готова продукція"	116464	Зменшення пасиву, Зменшення активу III тип
27	Списано на фінансовий результат дохід від реалізації готової продукції	701 "Дохід від реалізації готової продукції"	79 "Фінансові результати"	135000	Зменшення пасиву, Збільшення пасиву I тип
28	Списано на фінансовий результат фактична собівартість реалізованої готової продукції	79 "Фінансові результати"	901 «Собівартість реалізованої готової продукції»	116464	Зменшення пасиву, Збільшення пасиву I тип
29	Списано на фінансовий результат адміністративні витрати	79 "Фінансові результати"	92 "Адміністративні витрати"	2000	Зменшення пасиву, Збільшення пасиву I тип

30	Нараховано податок на прибуток	981 «Податок на прибуток звичайної діяльності»	641 «Розрахунки за податками»	2980	Зменшення пасиву, Збільшення пасиву I тип
31	Списано на фінансовий результат податок на прибуток	79 "Фінансові результати"	981 «Податок на прибуток звичайної діяльності»	2980	Зменшення пасиву, Збільшення пасиву I тип
32	У кінці звітної періоду визначено на фінансовий результат, який списується на рахунок обліку нерозподілених прибутків (непокритих збитків) у порядку закриття рахунку 79 «Фінансові результати»	79 "Фінансові результати"	44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"	13556	Зменшення пасиву, Збільшення пасиву I тип
33	Перераховано нерозподілений прибуток до зареєстрованого капіталу	44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"	40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"	9000	Зменшення пасиву, Збільшення пасиву I тип

Оборотна відомість за синтетичними рахунками за січень 2024 р. представлена у таблиці 2.3

Таблиця 2.3 Оборотна відомість за синтетичними рахунками

Рахунки	Сальдо на		Обороти		Сальдо на кінець періоду	
	1 число місяця		за місяць			
	Д-т	К-т	Д-т	К-т	Д-т	К-т
10 «Основні засоби»	186110	–			186110	
104 «Машини та обладнання»			3000		3000	
131 "Знос необоротних активів"		50400		24000		74400
12 "Нематеріальні активи"	35940				35940	
132 "Знос (амортизація) необоротних активів"		2330			2330	
152 "Придбання (виготовлення) основних засобів"			3000	3000		
201 «Сировина і матеріали»	2570		1000	1500	2070	
22 «Малоцінні та	500		500		1000	

швидкозношувані предмети»						
23 "Виробництво"	150		116464	116464	150	
26 "Готова продукція"	28070		116464	116464	28070	
28 "Товари"	23590				23590	
301 "Готівка в національній валюті"	2240		61341	1500	62081	
311 "Поточні рахунки в національній валюті"	273900			92964	180936	
361 "Розрахунки з покупцями та замовниками"	840		162000		162840	
372 "Розрахунки з підзвітними особами"	190		1500		1690	
40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"		252000		9000		261000
44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)»		16150	9000	13556		20706
50 "Довгострокові позики"		220000				220000
631 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"		4450		5200		9650
641 «Розрахунки за податками»		1130	14416	43696		30410
642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»			1143	1143		
651 "За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування"		1440	16764	16764		1440
60 "Короткострокові позики"		2100				2100
661 «Розрахунки за заробітною платою»		4200	14859	76200		65541
701 "Дохід від реалізації готової продукції"			162000	162000		
79 "Фінансові результати"			135000	135000		
901 «Собівартість реалізованої готової продукції»			116464	116464		
91 «Загальновиробничі витрати			1000	1000		
92 "Адміністративні витрати"			2000	2000		
981 «Податок на прибуток від звичайної діяльності»			2980	2980		

Баланс підприємства на початок та кінець звітного періоду представлений таблиці 2.4

Таблиця 2.4 Форма №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)»

за січень 2024 р.
Форма №1 Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	33,71	33,71
первісна вартість	1001	35,94	35,94
накопичена амортизація	1002	2,23	2,23
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	135,71	114,71
первісна вартість	1011	186,11	189,11
знос	1012	50,4	74,4
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	169,42	148,42
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	54,88	54,88
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	0,84	162,84
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0,19	1,69
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	276,14	243,02
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	332,05	462,43
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	501,47	610,85

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал		252	261
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400		
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	16,15	20,71
Неоплачений капітал	1425	()	()
Вилучений капітал	1430	()	()
Усього за розділом I	1495	268,15	281,71
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510	220	220
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595	220	220
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	2,1	2,1
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	4,45	9,65
розрахунками з бюджетом	1620	1,13	31,85
у тому числі з податку на прибуток	1621	1,13	30,41
розрахунками зі страхування	1625	1,44	1,44
розрахунками з оплати праці	1630	4,2	65,54
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695	13,32	109,14
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	501,47	610,85

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) представлений у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за січень 2024 р.

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за січень 2024 р.**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	162000	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(116464)	()
Валовий:			
прибуток	2090	45536	
збиток	2095	()	()
Інші операційні доходи	2120		
Адміністративні витрати	2130	(2000)	()
Витрати на збут	2150	()	()
Інші операційні витрати	2180	()	()
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	43536	
збиток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	()	()
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	()	()
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	43536	
збиток	2295	(2980)	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	42556	
збиток	2355	()	()

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		

Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	3220	
Витрати на оплату праці	2505	61716	
Відрахування на соціальні заходи	2510	16764	
Амортизація	2515	26400	
Інші операційні витрати	2520	1800	
Разом	2550	93136	
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

ВИСНОВКИ

Оптова торгівля виконує функції посередника між виробниками товарів та роздрібною торгівлею, забезпечуючи баланс між товарною пропозицією та попитом. Вона також сприяє регулюванню регіональних і галузевих товарних ринків шляхом акумулювання, зберігання та переміщення товарів.

Оптовий товарооборот відображає доходи від оптової реалізації товарів у грошовому вираженні та класифікується за різними критеріями: за розміром (великий, середній, дрібний) та залежно від призначення товарних ресурсів (оборот з реалізації, внутрішній системний, міжрегіональний).

Нормативно-правове регулювання обліку та аналізу оптової реалізації товарів на підприємстві розглянуто на основі критичної оцінки положень українського законодавства, зокрема Податкового, Цивільного та Господарського кодексів України, а також законів України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», «Про ціни і ціноутворення», «Про Державну статистику». Проаналізовано зміст Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку (НП(С)БО), які стосуються обліку оптової реалізації товарів, зокрема НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», НП(С)БО 9 «Запаси», НП(С)БО 15 «Дохід» та НП(С)БО 16 «Витрати».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кудирко О. М. Управління товарними операціями підприємств оптової торгівлі. Причорноморські економічні студії. 2019. Вип. 38(2). С. 127-130.
2. Левченко Р. В., Овчиннікова М. А. Удосконалення методичних підходів до формування оптимального розміру товарних запасів на підприємствах оптової торгівлі. Бізнес Інформ. 2019. № 11. С. 204-209.
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.
4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>.
5. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України від 06.07.1995р. № 265/95-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/265/95-вр>.
6. Правила продажу товарів на замовлення та поза торговельними або офісними приміщеннями: затверджені Наказом Міністерства економіки України від 19.04.2007 р. № 103 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1181-07>
7. Закон України Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
8. Лопашук І. А., Мацюк Н. О. Теоретичні засади комплексного підходу до моделювання комерційної діяльності підприємств оптової торгівлі. Modern economics. 2019. № 18. С. 85-92.
9. Любар О. О. Облікове забезпечення управління розрахунками з контрагентами за товарними операціями. Агросвіт. 2020. № 1. С. 48-60.
10. Матюха В. І., Мисака Г. В. Бухгалтерський облік розрахунків

підприємства за товарними операціями. Молодий вчений. 2018. № 1(2). С. 933-936.

11. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>

12. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 № 246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text>

13. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Доходи»: Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>

14. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>

15. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 № 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>